

نورالامین

اسلام و مسلمانان در ژاپن

غلام احیا حسینی

سخن ناشر

معارف اسلامی ناب، نیازِ بشر تشنه معنویت امروز است. در این دوران که بسیاری آن را عصر پایان جهان می‌دانند، گرایش به دین و معنویت، سرعتی شگفت یافته است. در این میان، اسلام بیشترین سهم را از این گرایش به دین دارد، و چرا چنین نباشد؟ اسلام، دین انسانی زیستن، عدالت‌پروری و عشق به همنوع است و بشر این عصر، این گوهر گمشده را در اسلام ناب یافته است.

ازسوی دیگر، گسترش پُرشتاب رسانه‌ها و ابزارهای انتشار اطلاعات، بی‌وقفه موجب پدید آمدن پرسش‌ها و شبهات جدیدی می‌شود که تا اندکی پیش از این، هیچ‌یک از آنها قابل تصور نبود. این انفجار اطلاعات، به‌ویژه در دنیای مجازی، اغلب فرصت ژرف‌اندیشی را از انسان سلب می‌کند و همین موجب شناخت نادرست یا ناقص از بسیاری امور، به‌ویژه مفاهیم و معارف دینی می‌گردد.

بنابراین، تبلیغ و نشر مؤثر معارف اسلامی ناب، رسالت خطیری است که بر عهده همه متولیان این امر می‌باشد. بدون تلاش خالصانه و آگاهانه برای رسیدن به این هدف، پتانسیل عظیمی که در گرایش بشر به معنویت در این عصر پدید آمده، به هدر خواهد رفت.

نشر «نورالامین» به سهم خود می‌کوشد تا بخش اندکی از رسالت عظیم نشر معارف اسلامی ناب را به بهترین شکل ممکن انجام دهد و در این راستا از پیشنهادهای و انتقادهای همه فرهیختگان این عرصه، برای غنا بخشیدن به آثار خود استقبال می‌کند.

انتشارات نورالامین

فهرست

پیشگفتار	۱۱
نگاهی گذرا به ژاپن	۱۳
پیشینه بحث	۲۳
منابع فارسی	۲۳
منابع انگلیسی	۲۵
پایان نامه ها	۳۰
منابع اروپایی غیر انگلیسی	۳۲
منابع به زبان ژاپنی	۳۳
نگاهی گذرا به وضعیت اسلام و مسلمانان در ژاپن	۳۵
گذری به تاریخ اسلام در ژاپن	۳۵
دوران پس از جنگ جهانی دوم	۴۳
دوران پس از یازده سپتامبر	۴۵
آمار مسلمانان ژاپن	۴۵
توزیع جغرافیایی جمعیت مسلمانان در ژاپن	۴۹
تأثیر پیروزی انقلاب اسلامی در ایران بر وضعیت اسلام و مسلمانان در ژاپن	۵۰
علل و میزان گرویدن به اسلام	۵۰
ازدواج با مهاجرین مسلمان	۵۱
دوستی با مسلمانان مقیم ژاپن	۵۲

۵۲. تبلیغات منفی علیه اسلام و ایجاد سؤال برای برخی مخاطبان
۵۳. آشنایی با مسلمانان در مسافرت‌های خارجی
۵۵. اسلام در کتاب‌های درسی ژاپن
۵۶. اسلام در رسانه‌های ژاپن
۵۶. چالش‌ها و مشکلات پیش روی مسلمانان در ژاپن
۵۷. مشکلات فرهنگی - آموزشی
۵۷. کمبود منابع و محصولات فرهنگی اسلامی
۵۷. مشکلات آموزش اسلامی به نسل جدید
۵۸. مشکلات روزمره
۵۹. مشکلات مشترک میان تازه‌مسلمانان ژاپنی و مهاجران مسلمان
۵۹. غذا و محصولات حلال
۵۹. حجاب اسلامی
۵۹. اسلام‌هراسی
۶۱. نبود محل عبادت
۶۲. امور مربوط به کفن و دفن
۶۳. مشکلات خاص تازه‌مسلمانان
۶۳. تعامل با دیگر اعضای خانواده و بستگان و دوستان
۶۴. مشکلات خاص مهاجران مسلمان مقیم ژاپن
۶۷. پای صحبت‌های تازه‌مسلمانان ژاپنی
۶۸. کازوکی ساکورایی
۶۹. مصطفی
۷۰. یوجی با نام اسلامی محمد
۷۱. یوتسوجی هیریگی با نام اسلامی عبدالرحمان
۷۲. کوبو صالح
۷۳. مساجد، مراکز دینی و مؤسسات فرهنگی - آموزشی مسلمانان ژاپن
۷۴. انجمن مسلمانان ژاپن

-
- ۷۸ _____ مرکز تبادل فرهنگی اسلام در ژاپن
- ۷۸ _____ مسجد ناگویا
- ۷۸ _____ مسجد کوبه
- ۸۰ _____ مسجد جامع شهر توکیو
- ۸۲ _____ مرکز اسلامی ژاپن
- ۸۳ _____ کوشش‌ها و خدمات
- ۸۴ _____ مدرسه بین‌المللی اسلامی یوآی
- ۸۵ _____ مسجد اوتسوکا
- ۸۷ _____ جمعیت وقف اسلامی ژاپن
- ۸۸ _____ مؤسسه عربی اسلامی در توکیو
- ۸۸ _____ مرکز فرهنگی اسلامی سندای
- ۸۹ _____ انجمن دانشجویان مسلمان دانشگاه کیوشو
- ۹۰ _____ مسجد هوکونوکا
- ۹۰ _____ بنیاد سلام
- ۹۱ _____ جماعت خانه اسماعیلیه در توکیو
- ۹۱ _____ جمعیت احمدیه ژاپن
- ۹۳ _____ مؤسسه فناوری اسلامی و تحقیقات قرآنی ژاپن
- ۹۴ _____ مرکز فرهنگی اسلامی ماتسویاما
- ۹۴ _____ سازمان بین‌المللی منهاج القرآن شعبه ژاپن
- ۹۵ _____ مجمع اهل بیت (علیهم‌السلام) توکیو
- ۹۷ _____ شخصیت‌های فکری و فرهنگی مسلمانان ژاپن
- ۹۷ _____ الف) شخصیت‌های مسلمان ژاپنی
- ۹۷ _____ نسل اول مسلمانان ژاپنی
- ۹۸ _____ حاج عمر ربویچی میتا
- ۹۸ _____ مصطفی کومورا
- ۹۹ _____ ابوبکر موریموتو

۱۰۰. امین توکوماسو
۱۰۰. عبدالکریم شیگرُو شیمویوما
۱۰۱. محمد قائم صفا فومیو ساوادا
۱۰۲. ابراهیم تاتسو ایچی ساوادا
۱۰۳. عبدالله تقی تاکازاوا
۱۰۵. شیخ سلیمان آکیرا هاماناکا
۱۰۷. حبیبه کاوری ناکاتا
۱۰۷. شخصیت‌های فعال مسلمان غیر ژاپنی
۱۰۸. صالح سامرابی
۱۰۸. هارون قریشی
۱۰۹. شیخ نعمت‌الله - مبلغ صوفی مسلک (فوت: جولای ۲۰۲۱)
۱۱۰. برخی ژاپنی‌های فارغ‌التحصیل از دانشگاه‌ها و مراکز اسلامی در خاورمیانه
۱۱۳. جریان‌های اسلامی در ژاپن
۱۱۳. جریان‌های سیاسی
۱۱۳. اخوان المسلمین
۱۱۴. حزب التحرير
۱۱۵. تصوف
۱۱۵. جریان‌های قرآنی
۱۱۵. افراطی‌گرایی اسلامی
۱۱۶. جریان‌های افراطی
۱۱۸. پیوست یک: مطالعات اسلامی در ژاپن
۱۱۹. دوره پیش از جنگ جهانی دوم (از ابتدای قرن بیستم تا سال ۱۹۴۵م)
۱۲۳. دوره پس از جنگ جهانی دوم (از سال ۱۹۴۵م تا انقلاب اسلامی در ایران ۱۹۷۹م)
۱۲۴. دوره پس از انقلاب اسلامی در ایران (از ۱۹۷۹م تا واقعه یازده سپتامبر ۲۰۰۱م)
۱۲۸. موضوع ۱: اندیشه و سیاست در جهان اسلام
۱۲۸. گروه‌های تحقیقاتی

- الف) اندیشه معاصر در جهان اسلام ۱۲۸
- ب) معضلات مسلمانان در روابط بین‌الملل ۱۲۸
- ج) دولت و قانون در جهان اسلام ۱۲۸
- موضوع ۲: جامعه و اقتصاد در جهان اسلامی ۱۲۹
- گروه‌های تحقیقاتی ۱۲۹
- الف) اسلام و توسعه اجتماعی ۱۲۹
- ب) اقتصاد و جهان معاصر اسلام ۱۲۹
- ج) گرایش‌های تحقیقاتی در مطالعات حوزه اسلام ۱۲۹
- موضوع ۳: ملل، مناطق و اسلام ۱۳۰
- گروه‌های تحقیقاتی ۱۳۰
- الف) دولت‌های ملی و هویت مسلمانان ۱۳۰
- ب) مسلمانان در عصر معاصر و منازعات فرهنگی ۱۳۰
- ج) منابع اصلی برای مطالعه جهان اسلام معاصر ۱۳۰
- موضوع: سیستم‌های اطلاعاتی جغرافیایی برای مطالعات حوزه اسلام ۱۳۱
- موضوع ۵: تاریخ و فرهنگ اسلامی ۱۳۱
- گروه‌های تحقیقاتی ۱۳۱
- الف) زندگی روزمره مسلمانان ۱۳۱
- ب) تمدن اسلام در تاریخ بشر ۱۳۲
- موضوع ۶: منابع اصلی برای پژوهش در باره تمدن اسلامی ۱۳۲
- دوره پس از واقعه یازده سپتامبر (از ۲۰۰۱ تا ۲۰۱۶ م) ۱۳۲
- عناوین برخی رساله‌های دانشجویی در مورد موضوعات مربوط به اسلام ۱۳۴
- آشنایی با شماری از اسلام‌شناسان ژاپنی ۱۳۴
- توشیهیکو ایزوتسو (۱۹۱۴ - ۱۹۹۳ م) ۱۳۵
- اوکاوا شومی (۱۸۸۶ - ۱۹۵۷ م) ۱۳۷
- اسلام‌شناسان نسل جدید ۱۴۱
- شیگورو کامادا ۱۴۱

- کیکو ساکورایی _____ ۱۴۳
- کازوئو موریموتو _____ ۱۴۵
- پیوست دو: تاریخ برگردان قرآن کریم به زبان ژاپنی _____ ۱۴۷
- برگردان احمد آریگا _____ ۱۴۷
- برگردان «شومه ای اوکاوا» _____ ۱۴۷
- برگردان «توشیهیکو ایزوتسو»؛ معروف ترین برگردان به ژاپنی _____ ۱۴۸
- برگردان «کاتسوجی هوجیموتو» _____ ۱۴۹
- برگردان «عمر ریوئیچی میتا» _____ ۱۴۹
- برگردان «علی هارواو آبه» _____ ۱۵۰
- برگردان «محمد اویس آتسوشی کُبیاشی» _____ ۱۵۱
- برگردان «محمد القائم فومی او ساوادا» _____ ۱۵۲
- برگردان «حسن کوناکاتا» _____ ۱۵۲
- برگردان تاتسوایچی ساوادا _____ ۱۵۳
- ارزیابی نهایی ترجمه ها _____ ۱۵۴
- پیوست سه: ایران شناسی در ژاپن _____ ۱۵۶
- پیوست سه: تصاویر _____ ۱۵۹
- کتابنامه _____ ۱۶۷

پیشگفتار

امروزه مطالعات منطقه‌ای، یکی از رشته‌های علمی است که تنوع ویژه‌ای یافته و پژوهش‌گر را با چندین رشته علمی از مردم‌شناسی تا جامعه‌شناسی و زبان‌شناسی درگیر می‌کند. در همین زمینه، شناخت جریان‌های فکری و فرهنگی جوامع مسلمان، یکی از موضوعاتی است که توجه برخی مراکز پژوهشی را در سالیان اخیر به خود جلب نموده و حتی رشته‌هایی در مقاطع عالی تحصیلی با عناوینی شبیه به آن راه‌اندازی شده است. در این میان بحث اقلیت‌های دینی نیز در میان مباحث مطالعات منطقه‌ای از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. در پژوهش پیش رو، با آمیختن این دو جستار می‌کوشیم در پایان بتوانیم نمایی از جریان‌های اسلامی در میان اقلیت مسلمان ژاپن تصویر کنیم. برای نیل به این هدف، تلاش می‌شود جامعه مسلمان مقیم ژاپن از جوانب گوناگون جمعیت‌شناسی موضوع مطالعه قرار گیرد.

ظهور اسلام و پیدایش فرهنگ اسلامی در کشورهای گوناگون تا اندازه فراوانی به خصوصیات و ویژگی‌های فرهنگی مردمی که در این کشورها زندگی می‌کنند، بازمی‌گردد؛ بنابراین، برای فهم وضعیت کنونی اسلام و مسلمانان در

یک جامعه، نیاز است تا با مطالعه جایگاه اعتقادات دینی و جوانب گوناگون آن در آن نقطه جغرافیایی و با تحلیل وضعیت موجود و با اتکا به داده‌های در دسترس، درباره چشم‌انداز و آینده اسلام در آن جامعه، دیدگاه قابل ارجاع و اعتماد ارائه شود. در مورد ژاپن، انجام این کار آسان نیست؛ زیرا ژاپن کشوری منحصر به فرد، با فرهنگی ویژه و تاریخی ویژه و متمایز است. این حقیقت، کار مطالعه و بررسی اسلام در ژاپن را دشوار و در عین حال گیرا نموده است.

در نوشتار پیش رو، نخست گذری خواهیم داشت بر منابعی که می‌تواند ما را در یافتن پاسخ‌هایی به پرسش‌هایمان یاری کند. در این بخش به منابع گوناگونی مانند: کتاب و رساله‌های دانشگاهی و مقالات پرداخته شده است. پس از آن با محور قرار دادن وضعیت اسلام در ژاپن، به بحث‌های تاریخی و وضعیت کنونی مسلمانان و چالش‌ها و دشواری‌هایی که این اقلیت چشم‌گیر در ژاپن با آن روبه‌رو هستند، می‌پردازیم. سپس پنجره‌ای به وضعیت مطالعات اسلامی در فضای دانشگاهی ژاپن گشوده‌ایم و برای آشنایی با این فضا برخی اسلام‌شناسان و شماری از آثار آنها را معرفی کرده‌ایم.

در به سامان رسیدن این مکتوب، مراکز و اشخاص متعددی دست داشتند و به همین خاطر از مسؤولان محترم پژوهشکده بین‌المللی امام رضا علیه السلام، معاونت پژوهشی المصطفی، جامعه الزهراء، مدرسه عالی امام خمینی و مدرسه بنت‌الهدی در شهر قم تشکر ویژه می‌کنم. همچنین از دانش‌پژوهان ژاپنی مقیم قم؛ به خصوص خواهر گرامی، بانو فاطمه (آتسوکو) هوشینوکه با سعه صدر، کل متن را بازخوانی نموده و نکات ارزشمندی را یادآور شدند، صمیمانه سپاس گزارم.

غلام احیا حسینی

شهریور ۱۴۰۳